

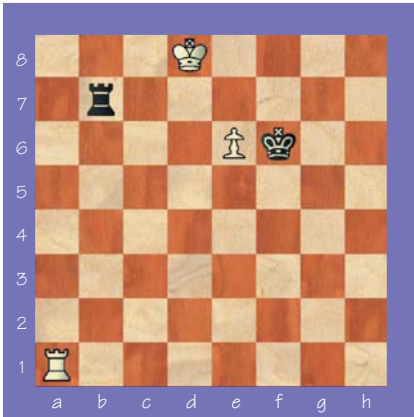
Satranç

Oyunsonunda Taktik

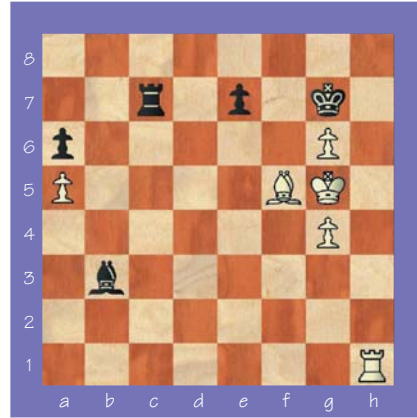
Taktik ve kombinezonlara genellikle oyunortasında ve açılıшта rastlarız. Fakat oyunsonunda da beklenmedik şekilde karşımıza çıkıverirler.

Oyunsonu, satrancın taşların azaldığı, konumun sadeleştiği, dolayısıyla fazla karmaşık olmayan bir evresidir. Fakat satrancın sonsuzluğu, burada da bize birçok taktik olanak verir. Oyunsonu kurguları, bunun en güzel örneğidir. Bu sayımızda turnuvalardan alınmış ilginç oyunsonu kombinezonlarının örneklerini inceleyeceğiz. Temel kale oyunsonu

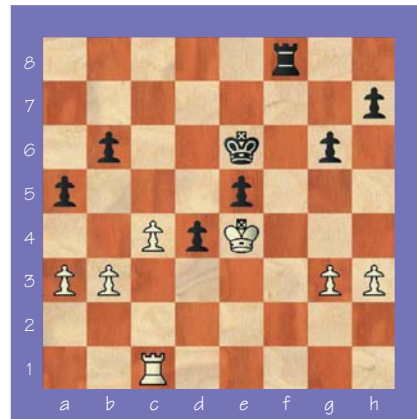

konumlarından birisi. Bakalım burada ne kadar taktik tema var? 1.e7! Kb8+ Birinci taktik: 1...Kxe7 2.Kf1+ Şe6 3.Kel+ kaleyi kazanır. 2.Şc7 Ke8 3.Şd6 Kb8 ikinci taktik: 3...Kxe7 4.Kf1+ yine kaleyi kazanır. 4.Kf1+ Şg7 5.Şc7 Ka8 6.Kal!! üçüncü ve en güzel taktik, tek kale oyunsonunda kale fedası! Kale alınır beyaz vezir çıkar. 6.Ke8 Şd7

7.Şf7 Kf1+'den sonra beyaz kazanır. Kislovodsk 1972 turnuvasından Polugaevsky - Suetin oyununda

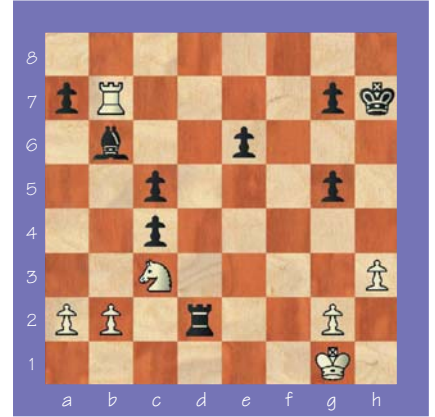

beyaz kazanç konumunda, fakat piyonunu nasıl ilerletecek? 78.Kh7+ Şg8 79.Şh6 Fa2 Burada 79...Kc6 80.Kxe7 ile e piyonunu kaybetmesi daha iyiydi ama bu bile oyunu kurtarmazdı. 80.Kh8+! Çok güzel bir taktik, siyah terk etti, çünkü 80...Şxh8 81.g7+ Şg8 82.Fh7+ Şf7 83.g8V+ ile beyaz kazanır. Zürich 1953 aday seçme turnuvasından Stahlberg - Gligoric

karşılaşması. Beyaz kayıp konumunda olduğu için karşı şans arıyor: 36.c5 Kc8! 37.b4 Burada 37.cxb6 Kxc1!

38.b7'den sonra beyaz vezire çıkmıyor mu? Evet ama mat olarak! 38...Kc3! 39.b8V Ke3 mat, işte çok güzel bir oyunsonu kombinezonu. Oyun şöyle sürdü: 37...bxc5 38.Kc4 Şd6 39.b5 Kb8 40.a4 Kf8 41.Kcl Kf2 42.Kbl c4 beyaz terk etti. Oyunsonu tarihinin en ilginç kombinezonlarından biri, Ortueta - Sanz arasında Madrid, 1934'te

olmuştu. Siyah kale b2 piyonunu istiyor.31.Aa4 Kxb2! beklenmedik bir taktik darbe 32.Axb2 c3 33.Kxb6! Beyaz 33.Ad3 oynarsa 33...c4+ 34.Kxb6'den sonra siyah beyaza kazandıracak olan 34...axb6 35.Acl devamıyolunu oynamaz, fakat 34...cxd3!! oynar ve kazanır. 33...c4!! olağanüstü güzel bir kombinezon, siyah sadece piyonlarla kazanıyor. Bunun yerine 33...axb6 oynamak kaybettirirdi: 34.Ad3 c4 35.Acl b5 36.a3. 34.Kb4 a5! Yine sürpriz! 35.Axc4 c2! son güzellik 35...axb4 36.Ae3 ile her şeyi kurtarırdı, beyaz burada terketti.

Gördüğümüz gibi oyunsonu kombinezon aşamasında oyunortasını aratmıyor.

Abdullah Sözen
aposen@yahoo.co.uk